

PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE

K L I N

NA OBDOBIE ROKOV 2007 – 2013
/ PRACOVNÁ VERZIA

APRÍL 2006

ARCH.EKO
ATELIÉR ARCHITEKTÚRY, URBANIZMU A EKOLÓGIE
S.R.O.
KUZMÁNYHO 2, 974 01 BANSKÁ BYSTRICA
TEL.: 048 / 412 63 62, 415 50 10, FAX: 048 / 415 50 39
e-mail: arch.eko@archeko

PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE
K L I N

NA OBDOBIE ROKOV 2007 – 2013

/ PRACOVNÁ VERZIA

apríl 2006

ARCH.EKO
ATELIÉR ARCHITEKTÚRY, URBANIZMU A EKOLÓGIE
S.R.O.
KUZMÁNYHO 2, 974 01 BANSKÁ BYSTRICA
TEL.: 048 / 412 63 62, 415 50 10, FAX: 048 / 415 50 39
e-mail: arch.eko@archeko

**PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE
K L I N
NA OBDOBIE ROKOV 2007 – 2013
/ PRACOVNÁ VERZIA**

ZHOTOVITEĽSKÝ SUBJEKT

ARCH.EKO - Ateliér architektúry, urbanizmu a ekológie, s.r.o.
974 01 Banská Bystrica, Kuzmányho 2

Zodpovední zástupcovia
zhotoviteľa diela

Ing. arch. Michal G a j st.
autorizovaný architekt
konateľ - riaditeľ spoločnosti

Ing. arch. Eva Faragóová
autorizovaný architekt
konateľ spoločnosti

Ing. arch. Michal Dovičovič
autorizovaný architekt
konateľ spoločnosti

apríl 2006

**AUTORSKÉ PRÁVA A PRÁVA
SÚVISIACE S AUTORSKÝM PRÁVOM
K TOMUTO PREDMETNÉMU DIELU
VYPLÝVAJÚ ZO ZÁKONA Č. 618/2003
Z.Z. – AUTORSKÝ ZÁKON.**

/ ZHOTOVITEĽSKÝ SUBJEKT

PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE KLIN NA OBDOBIE ROKOV 2007 – 2013

/ pracovná verzia

ARCH.EKO - Ateliér architektúry, urbanizmu a ekológie, s.r.o.
974 01 Banská Bystrica, Kuzmányho 2

Konateľ / riaditeľ spoločnosti : **Ing. arch. Michal Gaj**
Konatelia spoločnosti : **Ing. arch. Eva Faragóová**
Ing. arch. Michal Dovičovič

Odborná spolupráca : **Občianske združenie Nový Kumšt**
974 11 Banská Bystrica, Sitnianska 10
predseda združenia : **Milan Žuffa-Ellek**

1. ÚVODNÁ ČASŤ

- 1.1. Účel a spôsob spracovania
- 1.2. Programové východiská

2. EKONOMICKÉ A SOCIÁLNE VÝCHODISKÁ

- 2.1. Historické východiská
- 2.2. Sociálno-ekonomická analýza
- 2.3. Analýza realizovaných opatrení
- 2.4. SWOT analýza
- 2.5. Disparity a faktory rozvoja

3. STRATÉGIA ROZVOJA

- 3.1. Vízia, ciele a priority
- 3.2. Opatrenia a aktivity
- 3.3. Podmieňujúce faktory
- 3.4. Harmonogram realizácie

4. FINANČNÝ PLÁN RIADENIA

- 4.1. Časové finančné krytie
- 4.2. Vecné finančné zabezpečenie

5. ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE

- 5.1. Systém a organizácia
- 5.2. Monitorovanie a hodnotenie
- 5.3. Časový harmonogram

6. ZÁVER

- 6.1. Implementácia

I.
Ú V O D N Á Č A S Ť

2007 – 2013

1. Účel a spôsob spracovania

2. Programové východiská

1.1. Účel a spôsob spracovania

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Klin :

- Je vyhotovený podľa zákona č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Jeho rozsah a obsah spĺňa požiadavky § 10 tohoto zákona. Časová využiteľnosť tohoto programového dokumentu je vymedzená obdobím r. 2007 – 2014.
- Umožňuje programovanie, finančné riadenie a monitorovanie opatrení a aktivít, ktoré vyplývajú z rozvojovej stratégie obce a v nej stanovených cieľov a priorít rozvoja obce.
- Rešpektuje iné programové dokumenty, hlavne Územný plán obce z r. 1998 a jeho doplnky a tiež rozvojové zámery a plány spoločenských a podnikateľských subjektov, ktoré v obci pôsobia.
- Zohľadňuje aktivity dohodnuté so susednými obcami a mestom Námestovo v regióne Horná Orava, zamerané na prírodné a krajinné prostredie, spoločnú infraštruktúru a cestovný ruch.
- Je v súlade s vecne a časovo platnými prioritami a opatreniami Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja z r. 2003 a Strategického plánu regiónu Horná Orava z r. 2003.
- Vychádza z aktuálnych cieľov, priorít a operačných programov Národného strategického referenčného rámca na obdobie r. 2007 – 2013 a z Národného strategického plánu rozvoja vidieka v ich zverejnených pracovných verziách.
- Je rámcový strednodobý programový dokument regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Dá sa priebežne upravovať a doplňovať podľa aktuálnych potrieb obce a podľa programových dokumentov schválených na regionálnej a národnej úrovni.
- Má umožniť finančné plánovanie rozvoja obce z vlastných, združených a verejných prostriedkov a získavať účinnú finančnú podporu zo všetkých využiteľných zdrojov štátu a fondov Európskej únie.

Pre vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho programu obce Klin bola použitá Metodická príručka, ktorú ako svoju účelovú publikáciu vydalo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja v r. 2004, č. ISBN. 80-89073-09-03.

V Í Z I A :

PROSPERUJÚCA OBEC NA SLNEČNEJ STRÁNI
S VÝHLADOM DO ĎALEKA

1.2. Programové východiská

Trvalo udržateľný rozvoj a prosperita obce Klin závisí na efektívnosti využitia územného, hospodárskeho a sociálneho potenciálu obce a na podmienkach vonkajšieho prostredia, ktoré vymedzujú a podporujú jeho využitie. Spoločensko-politický systém SR a členstvo v EÚ umožňujú v období r. 2007 – 2013 počítať s podporou konvergencie obce spojenou s finančnými intervenciami hospodárskeho rastu, sociálnej stability a občianskej súdržnosti až do dosiahnutie štandardnej úrovne prosperity.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Klin je strednodobý programový dokument, ktorý umožňuje zosúladiť potreby a záujmy obce s rozvojovou stratégiou, prioritami a aktivitami na regionálnej a národnej úrovni. Má rozhodujúci význam pre plánovanie a využívanie finančnej pomoci z verejných zdrojov SR a z fondov EÚ.

Dlhodobá vízia rozvoja Slovenska na prvú polovicu 21. stor. a strategický cieľ rozvoja SR na r. 2007 – 2013 spočíva v približovaní sa výkonnosti a v konvergencii slovenskej ekonomiky cestou trvalo udržateľného rozvoja k priemeru EÚ 15. Obec Klin spadá do územného celku NUTS II. – stredné Slovensko, kde HDP v paritnej kúpnej sile je menšie ako 75 % priemeru EÚ 15. To umožňuje čerpať prostriedky z fondov EÚ a štátnej pomoci určených pre kohézne stratégie: konvergencia a rozvoj vidieka.

Ciele a programy podpory, ktoré podmienia aj rozvoj obce Klin budú smerne dané v Národnom strategickom referenčnom rámci na obdobie 2007 – 2013 a v Národnom strategickom pláne rozvoja vidieka. Potom budú špecifikované v aktualizovanom Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského kraja a prípadne aj v nadväzných regionálnych programových dokumentoch.

Rozhodujúcim výstupom pre obec bude sústava strategických a špecifických priorít a ich prepojenie na operačné programy financované z fondov EÚ. Počet programov, ich zameranie, množstvo prostriedkov a podmienky využitia v období 2007 – 2013 ešte nie sú stanovené. Pre finančnú podporu rozvoja na miestnej, mikroregionálnej a regionálnej úrovni bude platná nasledovná schéma cieľov a priorít:

- **Kohézna politika EÚ** - fondy: ERDF, ESF, KF

Cieľ : *Konvergencia*

Priority : 1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť
2. Inovácia, informatizácia a znalostná ekonomika
3. Ľudské zdroje a vzdelávanie

Operačné programy: Doprava
Životné prostredie
Regionálny
Znalostná ekonomika
Ľudské zdroje

- **Poľnohospodárska politika EÚ – fondy: EAFRD, EFF**

Cieľ : *Rozvoj vidieka*

Priority (osi) : 1. Zlepšenie konkurencie schopnosti
poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
2. Zlepšenie životného prostredia a krajiny
3. Zlepšenie života vo vidieckych oblastiach
4. Stratégia pre LEADER

Operačné programy: Rozvoj vidieka

Pre programové obdobie r. 2007 – 2014 bol stanovený dôležitý princíp územnej koncentrácie finančnej pomoci. Platí:

- **geografická oprávnenosť** : prostriedky na cieľ Konvergencia môžu smerovať len do regiónov mimo Bratislavy;
- **oprávnenosť pólov rastu** : prostriedky na cieľ Konvergencia musia smerovať do ťažísk osídlenia, ktoré budú inovačnými a kohéznymi pólami rastu a len výnimočne aj do osobitne určených miest s marginalizovanými spoločenstvami.

Podrobná schéma cieľov a priorít, ktoré budú v r. 2007 – 2013 podporované z fondov EÚ je uvedená v prílohe č. 1.

II. EKONOMICKÉ A SOCIÁLNE VÝCHODISKÁ

2007 – 2013

- 1. Historické východiská**
- 2. Sociálno-ekonomická analýza**
- 3. Analýza realizovaných opatrení**
- 4. SWOT analýza obce Klin**
- 5. Disparity a faktory rozvoja obce Klin**

1. Historické východiská

Obec Klin vznikla na území Oravského hradného panstva na základe valaského práva v polovici 16. stor. Spravovali ju dediční šoltýsi. Obyvatelia Klina mali oproti iným feudálnym poddaným väčšiu slobodu a výsady, ale aj osobitné povinnosti. Podieľali sa na ochrane hraníc a kupcov, ktoré cez ne prechádzali. To im prinášalo lepší prehľad o dianí vo svete aj skúsenosti z obchodu.

Prvým šoltýsom Klina bol Jakub Kohút. V r. 1613 dostal so šiestimi osadníkmi právo založiť dedinu, užívať okolité pozemky a pásť na Babej hore. Prijal meno Klinovsky. V krutých rokoch 17. stor. sa dedina striedavo vzťahovala alebo bola vydrancovaná a znova dosídľovaná. Rodiny ako Klinovskí, Skyčákovci a ďalšie sa tu pevne zakorenili, niektoré získali aj zemianske práva.

Na začiatku 18. stor. zaniklo valaské právo a možnosť pasenia v horách. Výnosnosť poľnohospodárskej pôdy bola nízka a počet obyvateľov Oravy narastal. Vznikal nedostatok potravín. Neúrodné roky 1716-1718 vyvolali hladomor a útek poddaných z Oravy. Prekonanie chronickej potravinovej krízy si vyžadovalo, aby sa prešlo na iný spôsob obživy. Začala éra remeselnej výroby a obchodu, hlavne s plátnom.

Pôda a podnebie boli vhodné na pestovanie ľanu a konopí. Zásluhou svojich vzdelaných a skúsených rodín sa Klin už v polovici 18. stor. stal dedinou remeselníkov a obchodníkov. Vyrábalo sa nielen plátno, ale aj ľanový olej, kože, súkno a iné remeselné výrobky, hlavne z dreva. Obyvatelia Klina ich vozili na predaj do celého Rakúsko-Uhorska a postupne aj ďaleko za jeho hranice.

Obec Klin začala v nových podmienkach prosperovať a rásť. Začiatkom 19. stor. tu už bola početná, hospodársky aktívna, sociálne diferencovaná, ale aj súdržná občianska komunita. Stabilizovala sa súčasná urbanistická štruktúra radovej potočnej zástavby. Kontakty so svetom priniesli novosti aj do architektúry, obývania a kvality života. Objavili sa murované domy – tzv. plátenické kúrie. Začala sa budovať aj verejná vybavenosť – kostol, škola, cesty a mosty.

Rozvoj priemyselnej výroby, železničnej dopravy a svetových trhov na konci 18. a začiatkom 19. stor. priniesli novú hospodársku stagnáciu a pokles prosperity aj do obce Klin. Začala doba masívneho vysťahovalectva do úrodnejších častí štátu, do Európy a Ameriky. Prvá svetová vojna priniesla nielen nesmierne utrpenie, ale aj všeobecný úpadok, biedu a epidémie chorôb.

Obyvatelia Klina si aj počas maďarizácie zachovali silné národné povedomie a vznik Československa prijali s radosťou. Ale spoločenský chaos a hospodárske škody sa odstraňovali len pomaly a ťažko. Priemyslová zaostalosť, odľahlosť a izolácia Oravy od svojho tradičného trhového zázemia v Poľsku aj v Maďarsku vyvolávali ťaživú hospodársku aj sociálnu situáciu. Táto sa ešte zhoršila, keď v r. 1933 prepukla celosvetová ekonomická kríza. Vysťahovalectvo bolo jedinou šancou úniku pred biedou a redukovalo prirodzený prírastok obyvateľov obce.

Ani oživenie výroby pred a počas 2. svetovej vojny trvalejšie riešenie problémov neprinieslo. Obyvatelia Klina museli za prácou odchádzať, teraz už do Nemecka.

Začal sa prejavovať nedostatok potravín a priemyslového tovaru. Vzmáhala sa spoločensko-politická kríza a rozklad verejnej správy. Prechod frontu a oslobodenie v r. 1945 sa nezaobišlo bez množstva ľudských aj materiálnych obetí.

Povojnová konsolidácia a politicko-spoločenský vývoj po r. 1945 boli výsledkom radikálnych revolučných zmien, ktoré trvalo poznačili aj obec Klin a jej obyvateľov. Priniesli veľa dobrého aj zlého. Ale nesporné je, že hospodárska a sociálna situácia obyvateľov sa stabilizovala a ich počet trvalo rástol. Bývanie sa skvalitnilo, verejná vybavenosť sa podstatne zlepšila, obec sa stavebne rozšírila.

Vznik a doterajší dejinný vývoj obce Klin nesie v sebe silný pozitívny historický odkaz pre súčasnú aj pre budúce generácie:

Občania Klina boli slobodymilovní, zbožní, vytrvalí a pracovití. Skúsili veľa, dokázali prežiť aj najťažšie situácie a najhoršie príkoria, ale svoju obec spustnúť nenechali. Vedeli vždy nájsť riešenie a prispôbiť sa novým podmienkam. Dokázali sa učiť, preberať poznatky z celého sveta a doma ich využívať. Boli úspešní aj ako jednoduchí ľudia, aj ako poprední spoločenský činitelia. Zmien sa nebáli. Vedeli ich aj prijať, aj využiť pre dobro seba, obce, kraja a národa.

2. Sociálno-ekonomická analýza

Analýza obsahuje vecnú a kvantifikovanú identifikáciu rastového potenciálu obce a hlavných disparít ovplyvňujúcich jeho efektívne využitie. Sleduje tendencie územného rozvoja a infraštruktúry, hospodárskej aktivity, zmien prírodného a životného prostredia a rastu ľudských zdrojov. Hodnotí rozsah, efektívnosť a limitujúce činitele ich využitia.

A. ROZVOJOVÝ POTENCIÁL A ĽUDSKÉ ZDROJE

2.2.1. Prírodné danosti a obmedzujúce faktory

- Veľkosť a druhová skladba pozemkov :

Celková výmera katastra	1 275 ha
z toho - poľnohospodárska pôda	893 ha
lesná pôda	281 ha
zastavané plochy	31 ha
vodné, dopravné a iné plochy	70 ha

- *Krajinné prostredie :*

Rozhranie Oravskej kotliny a Podbeskydskej vrchoviny:

Terén má prevažne juhovýchodnú orientáciu. Prechádza z roviny, na ktorej sa nachádza Oravská vodná nádrž do mierne členenej pahorkatiny predhoria a chrbáta Podbeskydskej vrchoviny. Územie je predelené údolím Klinského potoka, ktorý tvorí aj prirodzenú morfológickú a urbanistickú os.

Nadmorské výšky dosahujú od 610 do 922 m.

Najnižšia je pri hladine Oravskej vodnej nádrže, najvyššia na výšine Kopanica 922 m n.m.

- *Klimatické podmienky :*

Klimatické okrsky mierne teplé a mierne chladné.

Počet letných dní je 20-30, mrazových dní 140-160. Snehová pokrývka v hornatinnej časti katastra trvá 120-180 dní. Snehová pokrývka dosahuje hrúbku 60-100 cm.

- *Geológia a pôdne pomery :*

Geologický podklad tvorí flyš karpatského paleogénu a sedimenty neogénu

Terén má pomerne malú členitosť a svažitosť.

Nízka povrchová retencia a zásoba spodných vôd.

Vrstvené a puklinové vody s malou výdatnosťou v severnej časti.

Nivné a glejové pôdy, vyššie ilimerizované pôdy, na svahoch pohoria hnedé nenasýtené a podzolové pôdy.

- *Chránené časti prírody :*

Celé územie pokrýva CHKO Horná Orava.

Národná prírodná rezervácia Klinské rašelinisko.

Prírodná rezervácia Ťaskovka.
Blízkosť ochranného pásu vodnej nádrže Orava.
Pripravované CHVÚ Horná Orava.
Severný okraj katastra – Ťaskovka.

- Z á v e r y :

Krajinno-ekologický potenciál obce Klin limituje využiteľnosť jej katastra, hlavne v severnom a sčasti aj v západnom sektore. Umožňuje zabezpečiť udržateľný rozvoj a optimálne obytné prostredie pre sídlo vidieckeho typu s počtom do 2500 obyvateľov. Ekologické limity v západnom sektore obmedzujú možnosť využitia prirodzenej urbanizačnej osi pozdĺž cesty I/78.

2.2.2. Geografická poloha, dopravná prístupnosť

- Lokálne aglomeračné vzťahy Námestovo – Klin - Zubrohlava

Urbánna integrácia s mestom Námestovo a obcou Zubrohlava

Vytvára sa urbanizačná os pozdĺž cesty I/78.

Vznikajú spoločné priestorovo-urbánne štruktúry.

Priestor je vhodný na lokalizáciu hospodársko-prevádzkových zariadení.

Núka sa lepšie spoločné využitie Oravskej vodnej nádrže.

- Regionálne integračné možnosti Oravskej kotliny

Sformovanie ťažiskového pólu rastu na Hornej Orave

Bude pokračovať socio-ekonomická integrácia osídlenia okolo Oravskej vodnej nádrže.

Po zrušení hraničných obmedzení sa začnú obnovovať a silnieť priestorové a funkčné väzby Námestovo – Jablonka.

- Makroregionálne vzťahy územia Oravy

Vybudovanie integrovaného dopravného koridoru S-J

Narastá potreba severojužného dopravného prepojenia Európy.

Dopravný tranzit cez Oravu je v budúcnosti nevyhnutný.

Ekologická únosnosť tranzitného dopravného systému je vecou technického riešenia.

Význam Hornej Oravy ako distribučného uzla multimodálnej dopravy bude narastať.

Vyvstane aktuálna potreba umiestnenia regionálneho, optimálne prístupného letiska.

Z á v e r y :

Polohový a priestorový potenciál obce Klin jej umožňuje zapojiť sa do urbanizácie severného okraja Oravskej kotliny a stať sa integrálnou súčasťou budúceho inovačného a kohézneho pólu rastu na Hornej Orave vytvoreného mestami Tvrdošín – Trstená – Námestovo. Vo výhľade k nim pribudne aj mesto Jablonka v Poľsku. Priestorová a funkčná integrácia spojená s vytváraním pólu rastu bude narážať na obmedzenia a limity ochrany prírody, krajiny a životného prostredia.

2.2.3. Demografická charakteristika, ľudské zdroje

- Počet obyvateľov obce v r. 2005

Celkový počet obyvateľov obce	2 066
z toho - deti do 1. roka	35
deti do 18 rokov	655
dospelí nad 18 rokov	1 376

Počet osôb v produktívnom veku	1 146
z toho - muži od 18 do 60 rokov	625
ženy od 18 do 55 rokov	521

Počet osôb v dôchodcovskom veku	230
--	------------

- Nárast počtu obyvateľov v r. 1950-2005

Sčítanie v roku :	1950	1 146	100 %
	1961	1 347	118 %
	1970	1 469	128 %
	1980	1 625	142 %
	1991	1 766	154 %
Priebežný údaj z r.2005		2 066	180 %

- Odst'ahovaní v r. 1980-1991 - 113 23 %

- Prognóza vývoja počtu obyvateľov do r. 2030 2 250

z toho do roku - 2010	2 100
2020	2 200

- Vzdelanosť obyvateľov obce v r. 1991

* základné	576
* učňovské a stredné bez maturity	408
* stredoškolské s maturitou	178
* vysokoškolské	14

- Závery :

Demografický potenciál obce je mimoriadne vysoký a je zabezpečený vysokou domácou natalitou, ktorá zabezpečuje trvalý rast počtu obyvateľov obce a vykrýva aj pomerne značný ich migračný úbytok. Menej priaznivá je vzdelanostná charakteristika, hlavne malý počet stredoškolsky a vysokoškolsky vzdelaných občanov. Záujem o vyššie vzdelanie je silne demotivovaný skutočnosťou, že stagnuje trh práce a v obci a jej okolí nie sú pracovné príležitosti, ktoré by takéto vzdelanie vyžadovali.

2.2.4. Hospodársky profil, pracovné príležitosti

- **Ekonomický potenciál predstavuje prvovýroba a miestne služby.**

Poľnohospodárstvo má charakter veľkovýroby a tiež individuálnej rodinnej výroby. Veľkovýrobu prevádzkuje družstevný agrokombinát DAKNA Námestovo. V Kline má hospodársky dvor. Produkuje obilniny a krmoviny, ošípané, hydinu a hovädzí dobytok.

Lesné hospodárstvo prevádzkuje sčasti Urbárske spoločenstvo, sčasti jednotliví súkromní vlastníci lesov. Produkuje sa hlavne drevná surovina bez ďalšieho zhodnotenia.

- **Obchod a služby majú len obmedzený miestny charakter.**

Zabezpečujú aktuálne potreby obyvateľov a prípadných návštevníkov.

- **Obchod a nevýrobné služby (zariadenia) :**

- Predajňa zmiešaného tovaru 7
- Pohostinstvo 4 / 80 stol.
- Ubytovňa TONY 1 / 20 post.

- **Výrobné služby (zariadenia) :**

- Stavebné stolárstvo 1 / 300 m² / 25 zamestn.
- Stolárstvo 1 / 200 m² / 5 zamestn.

- **Ekonomická aktivita a odchádzka za prácou**

	r. 1991	r. 2005
Počet obyvateľov v r. 1991 celkom	1 766	2 066
Počet obyvateľov v pracovne aktívnom veku	976	1 210
Počet ekonomicky aktívnych obyvateľov	810	926
z toho - pracujúcich v obci	95	76
odchádzajúcich za prácou mimo	715	850
Odchádzka za prácou mimo obce	88,3 %	91,8 %

- **Z á v e r y :**

Aktuálny výrobný potenciál obce je veľmi nízky. Umožňuje sa zamestnať menej ako 10 % práceschopných obyvateľov obce. Ostatní sú nútení za prácou odchádzať, prevažne do blízkeho Námestova a do ďalších sídelno-hospodárskych centier regiónu. Časť odchádzky smeruje aj do zahraničia, prevažne do ČR.

2.2.5. Turisticko-rekreačný potenciál, cestovný ruch

- Rekreačné zázemie turistického centra Námestovo a aglomerácie rekreačných útvarov pri Oravskej vodnej nádrži. Agroturistika. Poznávací turizmus. Cykloturistika. Záchyt mototurizmu a tranzitu.
- Rekreačný potenciál krajinného a obytného prostredia:

Športové a relaxačné aktivity	- celoročné	800-1000 osôb/deň
	- zimné	1000-3000 osôb/deň
Rekreačné pobyty a ubyt. návštevníkov		400-500 postelí
- Šport a relax. aktivity - celoročné/zimné
Rekreačné pobyty a ubytovanie návštevníkov
- Športová a relaxačná vybavenosť (zariadenia):

Telocvične	2
Posilovňa	1
Loptové ihriská	2
Futbalový areál	1
Lyžiarsky areál s vlekom dl. 350 m, 660 os/hod.	1
Lyžiarsky bežecký areál, trate 1,2,3 km	1
Lyžiarska turistika, trasa 5 km	1

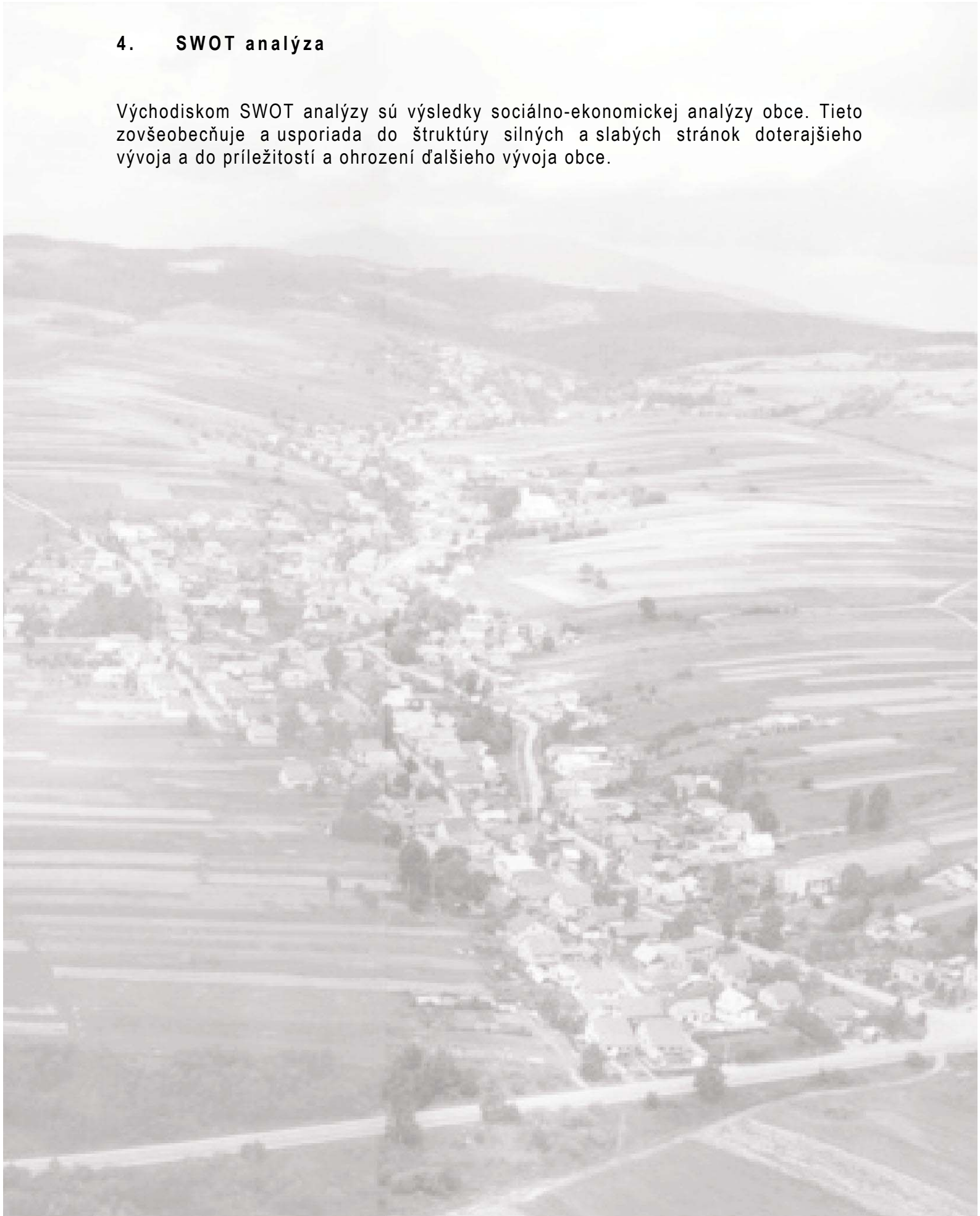
3. Analýza realizovaných opatrení

Analýza hodnotí reálne skúsenosti obce pri implementácii programov na podporu regionálneho a miestneho rozvoja. Je zameraná hlavne na existenciu a reálnosť rozvojovej stratégie obce, na účelnosť a efektívnosť doterajšej podpory a na hlavné problémy implementácie. Navrhuje kroky zvyšujúce efektívnosť strategického plánovania obce.

4. SWOT analýza

Východiskom SWOT analýzy sú výsledky sociálno-ekonomickej analýzy obce. Tieto zovšeobecňuje a usporiada do štruktúry silných a slabých stránok doterajšieho vývoja a do príležitostí a ohrození ďalšieho vývoja obce.

5. Disparity a faktory rozvoja obce Klin

Východiskom pre stanovenie kľúčových disparít súčasného stavu a hlavných faktorov očakávaného rozvoja sú výstupy SWOT analýzy. Kľúčové disparity posudzujú pôsobenie slabých stránok a ohrození, hlavné faktory rozvoja poukazujú na využiteľnosť silných stránok a príležitostí pre program rozvoja obce.

Závery zo štrukturálnej analýzy obce Klin z množstva problémov a potrebných riešení upriamujú pozornosť na zásadný rozpor medzi dynamickým rastom obyvateľov obce a následným prírastkom pracovných síl a trvalou stagnáciou hospodárskej výkonnosti obce a následným poklesom pracovných príležitostí. V ostatnom 10-ročí v obci nachádza prácu len necelých 10 % práceschopných obyvateľov.

Z toho vyplývajú:

Hlavné rozvojové faktory :

Dobré životné prostredie a priestorové podmienky pre vidiecke bývanie, ako aj tradičný hodnotový systém a sociálna súdržnosť zabezpečujú dlhodobý výrazný prírastok obyvateľov s vysokým pracovným potenciálom. Vznikajú mladé osamostatňujúce sa rodiny, ktoré tu majú záujem usadiť sa, zostať žiť a pracovať.

Kľúčové disparity :

Nízka a málo výnosná hospodárska aktivita obce spôsobuje trvalý nedostatok štrukturovaných pracovných príležitostí v obci. V r. 2005 pracovné príležitosti v Kline absorbovali len 8,1 % pracovných síl obce. Za prácou odchádzalo 70,2 % práceschopných obyvateľov. Zvyšok 21,7 % práceschopných obyvateľov boli evidovaní alebo z iných dôvodov nezamestnaní.

Z posúdenia hlavných rozvojových faktorov a kľúčových disparít rozvoja obce Klin vyplýva:

Globálny cieľ rozvoja:

Zvýšenie hospodárskej výkonnosti obce a pracovných príležitostí v nej na úroveň zabezpečujúcu:

- dostačujúcu tvorbu verejných zdrojov pre potreby obce,
- nezávislosť na subvenčnej fiskálnej podpore štátu,
- rastúcu prosperitu a životné štandard obyvateľov,
- celistvosť rodín, hlavne mladých, vychovávajúcich detí.

Tento globálny cieľ možno interpretovať ako dlhodobú víziu:

„Prosperujúca obec, na slnečnej stráni s ďalekým výhľadom“

Zvýraznené hlavné rozvojové faktory a kľúčové disparity obce Klin vyplývajú z ich podrobnejšej, z analýz vyplývajúcej špecifikácie.

Faktory rozvoja :

1. Priaznivé prírodno-ekologické podmienky pre vidiecke bývanie s dobrým štandardom vybavenosti domácností.
2. Zachovalé alebo len málo narušené životné prostredie s vysokou priestorovou a klimatickou pohodou v horskej krajine.
3. Silné historické tradície domáceho podnikania, remeselnej výroby a cezhraničných obchodných aktivít a stykov.
4. Značný potenciál pre rekreáciu a turizmus, využiteľný aj pre doplnkové aktivity stredísk CR pri Oravskej vodnej nádrži.
5. Pozitívny trend demografického vývoja s výrazným prírastkom mládeže schopnej orientovať sa na znalostnú ekonomiku.
6. Dobrá technická infraštruktúra a územná pripravenosť na dostatočný rozvoj individuálnej bytovej výstavby.
7. Primeraná verejná a záujmová občianska vybavenosť, schopná pokrývať rastúce potreby obyvateľov a návštevníkov.
8. Sústavne udržiavané športové tradície s dobre založenou základňou pre rôzne športové aktivity mládeže aj dospelých.

Rozvojové disparity :

1. Ekologicky nutné obmedzenie možnosti priamej urbánnej integrácie s Námestovom a Zubrohlavou popri ceste č. I/78.
2. Územný potenciál limitujúci urbanistický rozvoj obce na sídlo vidieckeho typu s veľkosťou do 2 500 obyvateľov.
3. Absencia hospodárskej základne obce, hromadná odchádzka za prácou do okolia, závislosť na priemyselnej veľkovýrobe.
4. Obmedzená možnosť vytvárania rodinných poľnohospodárskych fariem pre rozdrobenú štruktúru vlastníctva pôdy.
5. Žiadne alebo len nízke trhovú hodnotenie dreva z tunajších lesov na výroby, palivo a energetické štiepky.
6. Neúplná technická infraštruktúra hlavne dopravná, vodohospodárska, environmentálna a energetická.
7. Obmedzené priestory a chýbajúca vybavenosť pre viacgeneračné vzdelávanie v informatike a malom podnikaní.
8. Nedostatočná motivácia a príprava mládeže na získanie vysokoškolského vzdelania a záujem o vedu a výskum.
9. Nízka aktivita obecnej komunity pri udržiavaní a využívaní miestnych tradícií, ľudového umenia.
10. Obtiažnosť prepojenia aktivít na vodnej ploche a pobreží Oravskej vodnej nádrže s aktivitami a vybavenosťou obce.
11. Neuskutočnená preložka cesty I/78, čo znemožňuje rozvoj športového areálu a jeho bezpečné prepojenie so sídlom.
12. Nevyužitá možnosť spracovania a energetického alebo iného príjmove výhodného využitia odpadovej biomasy.

Tieto dielčie faktory a problémy rozvoja obce sú podkladom pre špecifikáciu konkrétnych opatrení a aktivít navrhnutých v rozvojovej stratégii obce Klin.

**III.
ROZVOJOVÁ STRATÉGIA OBCE**

2007 – 2013

1. Ciele a priority rozvoja obce Klin

2. Opatrenia a aktivity obce Klin

3. Opis rozvojovej stratégie

1. Rozvojová stratégia obce Klin na r. 2007 – 2013

Z analýzy východiskových predpokladov a potrieb rozvoja obce Klin vyplynuli hlavné rozvojové faktory a kľúčové disparity. Ich analýza ukazuje, že hlavný problém dlhodobého udržateľného rozvoja obce je pomerne nízke využitie jej potenciálu pre posilnenie vlastnej hospodárskej základne a stabilizáciu zdrojov príjmu. V predchádzajúcom desaťročí sa prejavuje stagnácia a v ponuke pracovných príležitostí v obci dokonca pokles. Vysoká závislosť obyvateľov Klina na vonkajšom trhu práce narúša sociálnu stabilitu a kultúrnu integritu obce a zužuje jej príjmovú základňu.

Obdobie r. 2007 – 2013 je príležitosťou zastaviť tento trend stagnácie hospodárskej základne Klina, využiť ponúkanú možnosť výdatnej podpory konvergenčnej, regionálnej a agrárnej politiky z fondov EÚ a zo zdrojov štátnej pomoci a naštartovať proces hospodárskeho rozvoja obce.

1.1. Strategický cieľ obce na r. 2007 – 2013

„Zvýšiť podiel pracovných príležitostí v obci na min. 25 % aktuálneho počtu práceschopných obyvateľov.“

Tento cieľ predstavuje približne dvojnásobný nárast domácej zamestnanosti oproti stavu v r. 2005. Jeho dosiahnutie citeľne zvýši hospodársky produkt, príjmovú základňu a investičnú atraktivitu obce, sociálnu stabilitu jej občianskeho spoločenstva a prosperitu obyvateľov.

Dosiahnutie uvedeného strategického cieľa si vyžaduje na programové obdobie r. 2007 – 2014 tomu smerujúce strategické priority obce, zodpovedajúce prioritám národného a krajských rozvojových programov a ich podporných grantových systémov. Tieto určujú, na čo je treba zamerať hlavné úsilie obce a jej spoločenstva a z ktorého programu podporných intervencií je treba mať realizačné projekty a získať potrebné granty.

1.2. Strategické priority obce na r. 2007 – 2013

Infraštruktúra:

1. Dobudovať technickú infraštruktúru a verejnú vybavenosť obce v súlade s regulatívami rozvoja jej územného plánu.

Znalostná ekonomika:

2. Podporiť lokálne formy sofistikovanej výroby s využitím informatizácie, inovácie a výrobných kooperácií.

Ľudské zdroje:

3. Naučiť mládež aj dospelých základom informatiky, výrobných inovácií a podnikania už v obci.

Pôdohospodárstvo:

4. Zvýšiť produkčnú rozmanitosť a konkurencie schopnosť pôdohospodárstva a spracovania časti produkcie v obci.

Finančnú podporu týchto strategických priorít rozvoja obce prostredníctvom intervenčnej politiky štátu a fondov EÚ bude možné získavať z dvoch hlavných zdrojov, ktoré predstavujú: rozvojové programy v rámci cieľa KONERGENCIA, podporujúce kohéznú politiku EÚ a cieľa ROZVOJ VIDIEKA, podporujúceho poľnohospodársku politiku EÚ.

Prehľad podporných operačných programov, ich priorít a opatrení je uvedený v prílohe (2).

1.3. Spevnenie a prípadná bezprašná úprava poľných a iných účelových ciest využívaných pre cestovný ruch.

- 1.3.1. Pokračovanie účelovej cesty cez Ťaskovku a západne od nej.
- 1.3.2. Poľné účelové cesty pri vstupe do zastavaného územia.

1.4. Vybudovanie technických a obslužných dopravných zariadení zabezpečujúcich potreby cestovného ruchu.

- 1.4.1. Vybudovanie odpočívadla a turistického zariadenia pri ceste I/78.
- 1.4.2. Výstavba parkovísk pre športové plochy a zariadení CR v sídle.
- 1.4.3. Úprava záchytného parkoviska pri lyžiarskom a bežeckom areáli.
- 1.4.4. Úprava záchytného parkoviska pod lokalitou Ťaskovka.

2. Dobudovanie kvalitnej infraštruktúry technického, občianskeho a environmentálneho charakteru, zabezpečenie kvality životného prostredia a ochrany krajiny

2.1. Zabezpečenie výhľadových potrieb zásobovania pitnou vodou a riešenie nutnosti čistenia odpadových vôd.

- 2.1.1. Rozšírenie vodojemu Klin I. pre 1. tlakové pásmo na 450 m³.
- 2.1.2. Výstavba čerpacej stanice pre tlakové pásmo 3 s akum. 50 m³.
- 2.1.3. Výstavba nového vodojemu 100 m³ na kóte 760 m n.m.
- 2.1.4. Predĺženie výtlač. a zásob. potrubí do miestnej výstavby.

2.2. Dobudovanie novej delenej kanalizačnej siete napojenej do spoločnej ČOV pre sídla v povodí Polhoranky

- 2.2.1. Dobudovanie splaškovej kanalizácie v obytnej zástavbe.
- 2.2.2. Zriadenie rigolov pre splaškové vody do potoka Klínianka.
- 2.2.3. Napojenie vybudovaných úsekov kanalizácie do spoločnej ČOV.

2.3. Zlepšenie zásobovania elektrickou energiou, príprava a realizácia teplofikácie obce využitím biomasy a iných obnoviteľných zdrojov energie

- 2.3.1. Zvýšenie výkonnosti distribučnej siete NN s možnosťou moderácie sezónneho a lokálneho odberu el. energie.
- 2.3.2. Realizácia projektu využitia biomasy pre potreby teplofikácie obce a prevádzku miestnych prevádzok.
- 2.3.3. Realizácia programu zatepľovania a znižovania energetickej náročnosti v obecných zariadeniach a prevádzkach.
- 2.3.4. Podpora programu znižovania energetickej náročnosti domácností, využívania biopalív a zavádzania tepelných čerpadiel.

2.4. Zavedenie komplexného systému zberu, zhodnocovania a likvidácie tuhého komunálneho odpadu v obci

- 2.4.1. Vytvorenie technických a prevádzkových podmienok pre zber, prvé triedenie a zhodnotenie odpadu v obci.
- 2.4.2. Vybudovanie pre to potrebnej obecnej prevádzky, napojenej na obvodný systém a podniky odpadového hospodárstva.

2.5. Zabezpečenie optimálnej kvality životného prostredia obce, ochrany prírodných zdrojov a originality krajiny

- 2.5.1. Ochrana a obnova prirodzených hydrických biokoridorov pri úpravách vodných tokov, hlavne Klínianky a jej prítokov.
- 2.5.2. Vybudovanie viacúčelových vodných nádrží na potoku Klínianka v hornej časti obce a v lokalite pod Ťaskovkou.
- 2.5.3. Preložka starej cesty Klin – Námestovo pri Klinskom rašelinisku a vybudovanie protihlukového pásma cesty I/78.
- 2.5.4. Vybudovanie obecného informačného centra a bezdrôtového rozhlasu s ozvučením celého zastavaného územia.

2.6. Dobudovanie modernej občianskej vybavenosti a vybavenosti pre šport, relax a oddych

- 2.6.1. Rozšírenie obecnej základnej školy o ďalšie potrebné učebne a kabinety s vybavením pre informatiku a inovácie.
- 2.6.2. Dobudovanie športového areálu základnej školy s vybavenosťou využiteľnou aj pre obyvateľov a návštevníkov obce.
- 2.6.3. Prestavba objektu starej základnej školy na zariadenie komplexných zdravotných a sociálnych služieb.
- 2.6.4. Rekonštrukcia kultúrneho domu na viacfunkčné zariadenie verejných a komerčných služieb.
- 2.6.5. Vybudovanie novej požiarnej zbrojnice, hospodárskeho dvora a objektu pre separáciu a prvotnú úpravu domového odpadu.
- 2.6.6. Rekonštrukcia futbalového ihriska na športový areál so športoviskami a vybavenosťou aj pre regionálne podujatia.
- 2.6.7. Dokončenie rozostavaných, prípadne dostavba nových verejných športových plôch v zastavanom území.
- 2.6.8. Rozšírenie a dokončovanie areálu zimných športov, dobudovanie zasnežovania a obslužnej vybavenosti.
- 2.6.9. Úprava vzhľadu verejných priestranstiev a okolia kostola, vytvorenie okrasných oddychových priestorov.

- 3. Vybudovanie infraštruktúry pre cestovný ruch s ponukou doplnkových aktivít pre strediská cestovného ruchu pri Oravskej vodnej nádrži a pre zachytenie turistického tranzitu**
- 3.1. Vybudovanie vybavenosti pre zachytenie medzinárodného mototuristického tranzitu na ceste I/78**
- 3.1.1. Vybudovanie mototuristického areálu pre zachytenie turistického tranzitu na ceste I/78.
- 3.1.2. Výstavba spoločensko-stravovacieho strediska v centre sídla s ponukou miestnych špecialít.
- 3.1.3. Využitie pamiatkovo chránených kúrií na kultúrne účely a prezentáciu histórie a tradícií obce.
- 3.2. Premena osady Ťaskovka na atraktívnu agroturistickú základňu, vybudovanie jej športovej a relaxačnej vybavenosti**
- 3.2.1. Podpora ubytovania rekreantov, premena vhodných objektov na penzióny a na zariadenia obslužnej vybavenosti.
- 3.2.2. Ponuka možností budovania štýlových rekreačných domov pre domácich a zahraničných záujemcov.
- 3.2.3. Obnova chovu koní pre relaxačné a rehabilitačno-rekondičné aktivity a pre atraktívne konské poťahy.
- 3.3. Využitie stavebného a krajinného potenciálu obce pre rozvoj rehabilitačnej, rekondičnej a prázdninovej agroturistiky**
- 3.3.1. Podpora ubytovania rekreantov v hospodárskych usadlostiach s možnosťou aktívnej spoluúčasti na živote hostiteľov.
- 3.3.2. Podpora rekonštrukcie vhodných usadlostí na rodinné agropenzióny so širokým spektrom ponuky vidieckych aktivít.
- 3.3.3. Podpora premeny chátrajúcich objektov ľudovej architektúry na štýlové rekreačné chalupy pre vhodných záujemcov.
- 3.3.4. Napojenie obce na systém cyklotrás okolo Oravskej vodnej nádrže a vybudovanie cyklotrasy cez Klin do Oravského Veselého a Rabče.
- 3.3.5. Využitie hospodárskeho dvora na chov koní, prípadné zriadenie jazdeckého areálu pre oblasť Námestova.
- 3.4. Vyhľadávanie, evidencia a príprava pozemkov a stavieb dôležitých pre stratégiu obce, ich majetkovo-právne vysporiadanie**
- 3.4.1. Vysporiadanie pozemkov pre rozvoj infraštruktúry, hlavne dopravných, vodohospodárskych a cestných stavieb.
- 3.4.2. Rezervácia pozemkov určených pre bytovú výstavbu, občiansku vybavenosť a pre športovo-rekreačné zariadenia.
- 3.4.3. Evidencia pozemkov vhodných pre ekologicky únosné výrobné prevádzky, hifi-dielne, technologické parky a pod.
- 3.4.4. Evidencia lokalít a pozemkov perspektívnych pre založenie a prevádzku rodinných agrofariem.

PODPORNÉ GRANTOVÉ PROGRAMY :	PRIORITY OBCE :	FONDY :
A. KONVERGENCIA :		
Operačný program :	Doprava	1.1 + 2.6. + 3.4. ERDF
Operačný program :	Životné prostredie	2.1.+2.2.+2.3.+2.4.+2.5. ERDF
Operačný program :	Regionálny	2.6.+3.1.+3.2.+3.3.+3.4. ERDF

B. ROZVOJ VIDIEKA :

Rozvojová OS :	3. Kvalita života	1.3.+2.4.+2.5.+3.1.+3.2.+3.3. EAFRD
Rozvojová OS :	4. Leader	1.3.+2.4.+2.5.+3.1.+3.3.+3.4. EAFRD

ŠPECIFICKÁ PRIORITA II.**Znalostná ekonomika****ŠPECIFICKÉ CIELE, PRIORITY A OPATRENIA**

- 1. Zlepšenie prístupu k širokopásmovému internetu, umožňujúcemu prenos informácií a pracovnú komunikáciu.**
 - 1.1. Zvýšenie počtu širokopásmových liniek, umožňujúcich on-line dostupnosť informácií a ponuku služieb.
 - 1.2. Zvýšenie počtu počítačov zapojených na internet vo verejných zariadeniach, prevádzkach a v domácnostiach.
- 2. Podpora lokálnych foriem sofistikovanej dielenskej výroby a ponuky externých služieb pre veľkoodberateľov.**
 - 2.1. Podpora domácej ručnej alebo strojovo nenáročnej výroby v domácnostiach pre konsignovaných odberateľov.
 - 2.2. Podpora vzniku miestnych dielní pre ekologicky nezávadnú výrobu pomocou špičkových technológií.
 - 2.3. Zavádzanie inovačných procesov pri rozširovaní výroby finálnych produktov z miestnych surovín, hlavne z dreva.
 - 2.4. Kooperácia miestnych podnikateľov pri montážnych a iných pracovných operáciách na externých pracoviskách.
- 3. Rozvoj atraktívnych produktov, aktivít a služieb cestovného ruchu so zameraním na vidiecky turizmus a agroturistiku**
 - 3.1. Ponuka domácich špecialít a originálnych gastronomických pochúťok tradičnej oravskej kuchyne.
 - 3.2. Prezentácia histórie a originálnych technológií výroby, mangľovania a farbenia plátna spojená s predajom.
 - 3.3. Využitie aktivity športového klubu pre organizovanie rôznych divácky atraktívnych pretokov a podujatí.
 - 3.4. Podpora obnovy chovu koní pre ponuku jazdeckých aktivít relaxačného, rekondičného a liečebného charakteru.

PODPORNÉ GRANTOVÉ PROGRAMY :	PRIORITY OBCE :	FONDY :
A. KONVERGENCIA :		
Operačný program :	Znal.ekonomika	.1.+1.2.+2.1.+2.2. ERDF
B. ROZVOJ VIDIEKA :		
Rozvojová OS :	3. Kvalita života	3.1.+3.2.+3.3.+3.4. EAFRD
Rozvojová OS :	4. Leader	2.3.+2.4.+3.1.+3.2.+3.3.+3.4. EAFRD

STRATEGICKÁ PRIORITA III. Ľudské zdroje

ŠPECIFICKÉ CIELE, PRIORITY A OPATRENIA

- 1. Modernizácia procesu predškolskej výchovy a výuky na základnej škole, zvýšenie poznatkov o elektronizácii a informatike**
 - 1.1. Zriadenie špecializovaného počítačového a internetového kabinetu s výukou a so záujmovými aktivitami žiakov.
 - 1.2. Organizovanie školských súťaží v ovládaní PC a DSL, podpora účasti na regionálnych a vyšších súťažiach.
 - 1.3. Zabezpečenie kvalifikovaných učiteľov a miestnych aktivistov pre výuku a prácu s mladými talentami.

- 2. Zavedenie systému mimoškolského vzdelávania mládeže a dospelých v oblasti elektronizácií a informatiky**
 - 2.1. Organizovanie pravidelných školení a cvičení pre rôzne vekové skupiny a kategórie záujemcov.
 - 2.2. Príprava a zabezpečovanie účasti na odborných školeniach a pracovných stážach mimo územia obce.

- 3. Zriadenie miestneho poradenského centra pre zamestnanosť, prípadne špecifického podnikateľského inkubátora**
 - 3.1. Poskytovanie pravidelného infoservisu o pracovných príležitostiach a sprostredkovanie práce cez agentúry.
 - 3.2. Zabezpečenie poradenstva pre záujemcov o miestne podnikateľské aktivity v poľnohospodárstve a cestovnom ruchu.

4. Vytvorenie obecného systému verejnej informovanosti pomocou miestneho rozhlasu, novín a obecnej web-stránky

- 4.1. Zriadenie obecného infocentra s komplexným servisom služieb pre obyvateľov aj pre návštevníkov obce.
- 4.2. Vytvorenie mediálnej redakčnej rady a profesionálneho pracoviska pre infoservis a propagáciu obce.
- 4.3. Zapojenie verejných činiteľov obce, obecných zariadení a záujmových združení do propagácie obce.

PODPORNÉ GRANTOVÉ PROGRAMY :

PRIORITY OBCE :

FONDY :

A. KONVERGENCIA :

Operačný program :	Regionálny	1.1.	ERDF
Operačný program :	Znal.ekonom.	1.2.+1.3.+2.1.+2.2.+2.3.	ERDF

B. ROZVOJ VIDIEKA :

Rozvojová OS :	3. Kvalita života	3.1.+3.2.+4.1.+4.2.+4.3.	EAFRD
Rozvojová OS :	4. Leader	4.1.+4.2.+4.3.	EAFRD

STRATEGICKÁ PRIORITA IV.

Pôdohospodárstvo

ŠPECIFICKÉ CIELE, PRIORITY A OPATRENIA

1. Zvyšovanie produktivity poľnohospodárskej výroby pri rešpektovaní zachovania ekostability krajinného prostredia

- 1.1. Orientácia výroby na produkty umožňujúce využívanie trávnych a iných pôdu stabilizujúcich porastov.
- 1.2. Inovácia produkcie na možnosť jej čiastočného využitia na špecifické výrobky v miestnych prevádzkach.
- 1.3. Rozvoj výroby biomasy a bioproduktov využiteľných pre energetické účely a výrobu pohonných hmôt.

2. Príprava nástupu farmárskeho poľnohospodárstva v rodinných podnikoch vhodných pre agroturizmus

- 2.1. Zabezpečenie procesu úprav a vcelovania pozemkového vlastníctva umožňujúceho vznik rodinných fariem.
- 2.2. Podpora aktivít smerujúcich k vedomostnej a technologickej príprave prechodu na farmárske poľnohospodárstvo.
- 2.3. Podpora chovu koní pre jazdecké a záprahové využitie so zameraním na turistickú návštevnosť obce a jej okolia.

- 3. Zvyšovanie pridanej hodnoty vyťaženej drevnej hmoty zlepšením druhovej skladby lesa a rozvojom domácej drevovýroby**
- 3.1. Orientácia na plantážovú produkciu atraktívnych drevín a na pestovateľské zásahy do hospodárskych porastov.
- 3.2. Zúžitkovanie ekologicky únosného podielu lesnej biomasy a celého podielu dreveného odpadu pre energetické účely.
- 3.3. Zhodnocovanie vyťaženej dreva miestnou úpravou na rezivo, drevené polotovary alebo sofistikované výrobky.

PODPORNÉ GRANTOVÉ PROGRAMY :**PRIORITY OBCE :****FONDY :****A. KONVERGENCIA :**

Operačný program :	Regionálny	2.1.+2.2.+2.3.	ERDF
Operačný program :	Život. prostr.	1.1.+1.3.+2.3.	ERDF

B. ROZVOJ VIDIEKA :

Rozvojová OS :	1. Konkurencieschop.	1.1.+1.2.+1.3.+3.1.+3.2.+3.3.	EAFRD
Rozvojová OS :	2. Zlepšenie prostr.	1.1.+1.3.+2.1.+2.2.+2.3.+3.2.	EAFRD
Rozvojová OS :	3. Kvalita života	1.2.+1.3.+2.2.+2.3.+3.2.+3.3.	EAFRD
Rozvojová OS :	4. Leader	1.2.+2.2.+3.1.	EAFRD

Upozornenie:

Rozsah a smerovanie finančnej pomoci z fondov EÚ cez programy dohodnuté s SR bude treba priebežne upresňovať v rámci procesu implementácie a vyhlasovania týchto programov.

3. Opis rozvojovej stratégie

Dynamický a trvalo udržateľný rozvoj hospodárstva je nevyhnutnou podmienkou stability Európskej únie a jej členov, vrátane Slovenska. Makroekonomická politika Slovenskej republiky je zameraná na využitie rastového potenciálu všetkých regiónov a ich územnosprávnych subjektov pre ich dlhodobý vyvážený rozvoj, bez trvalej fiskálnej intervencie štátu. Pritom je treba prekonať značné zaostávanie Slovenska voči pôvodným 15 zemiam Európskej únie. V r. 2005 dosahoval priemer HDP na 1 obyvateľa SR v parite kúpnej sily len necelých 50 % úrovne v EÚ 15.

Vízia rozvoja SR:

V Národnom strategickom referenčnom rámci na obdobie r. 2007 – 2013 bola vízia hospodárskeho a sociálneho rozvoja Slovenska formulovaná ako:

**„CELKOVÉ PRIBLIŽENIE (KONVERGENCIA) EKONOMIKY SR
K PRIEMERU EÚ-15 CESTOU TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA“**

Obdobie dosiahnutia tejto vízie sa kladie ku koncu prvej polovice 21. storočia – do r. 2040-2050.

Vízia predpokladá využitie rozhodujúcich faktorov zvyšujúcich konkurencie schopnosť a výkonnosť slovenskej ekonomiky s dôrazom na zvýšenie dynamiky tohoto procesu v zaostávajúcich regiónoch SR.

Stratégia rozvoja SR v r. 2007 – 2013 :

V uvedenom dokumente bol stanovený strategický cieľ :

**„VÝRAZNE ZVÝŠIŤ DO ROKU 2013 KONKURENCIE SCHOPNOSŤ
A VÝKONNOSŤ REGIÓNOV A SLOVENSKEJ EKONOMIKY PRI REŠPEKTOVANÍ
TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA“**

Súčasťou takto smerovanej stratégie budú značné finančné intervencie do operačných a iných rozvojových programov a ich prostredníctvom realizovaných projektov. V nadväznosti na identifikované disparity a faktory rozvoja sa finančná pomoc sústreďí prierezovo do strategických priorít a územne do inovačných a kohéznych pólův rastu.

Strategické priority budú:

- infraštruktúra a regionálna dostupnosť – zvyšujúca atraktívnosť územia pre investovanie aj pre život obyvateľov,
- inovácia, informatizácia a znalostná ekonomika – zlepšujúca konkurencie schopnosť produkčnej sféry,
- ľudské zdroje – kvalifikovane pripravené na zmeny vedúce k rastu využívania poznatkov v spoločnosti.

Inovačné a kohézne póly rastu budú:

- centrá osídlenia – ktoré okolo seba vytvárajú polarizované a urbanisticky aglomerované ťažiská osídlenia.

Za inovačné póly rastu sa považujú: Bratislava, Košice, krajské mestá, okresné a obvodné centrá a iné ťažiská osídlenia I. a II. úrovne podľa KURS 2001.

Za kohézne póly rastu sa považujú: obce zabezpečujúce funkcie vyššieho a lokálneho významu aj pre okolité obce, ktoré sú z nich dobre prístupné a majú dobré lokalizačné podmienky.

Niektoré programy budú účelove zamerané na špecifické neštandardné osídlenie – separované a segregované rómske osady alebo mestské štvrte.

Stratégiu rozvoja regiónov v období r. 2007 – 2013 budú sprevádzať aj zmeny vo fiskálnej politike štátu voči obciam a mestám. Čoraz viac sa bude zvyšovať podiel ich priamych príjmov a znižovať podiel kompenzácií ich výdavkov zo strany štátu.

Vízia, ciele a priority rozvoja obce Klin

História a tradície obce Klin potvrdzujú jej dlhodobú územnú integritu, právnu samostatnosť, schopnosť zabezpečiť svoju existenciu a trvalý rozvoj k prosperite a spokojnosti svojich obyvateľov. Vždy pritom využívala svoj hmotný a duchovný potenciál a vytvárala si vlastnú hospodársku základňu, ktorej význam s narastajúcou delbou práce a koncentrácie priemyselovej výroby postupne klesal. Tento pokles hospodárskej aktivity obce začína ohrozovať jej budúce postavenie vo vznikajúcej sídelno-hospodárskej aglomerácii pri Oravskej vodnej nádrži, ktorá má predpoklady stať sa inovačným a kohéznym pólom rastu regiónu Horná Orava.

Príjmy pre potreby obce budú plynúť z daní a poplatkov obyvateľov a z podnikateľských aktivít v obci. Čím nižšia bude podnikateľská aktivita, tým väčšia bude priama záťaž obyvateľstva. Obec má možnosť byť celkom odkázaná na hospodársku základňu a zamestnanosť mimo Klina, hlavne v Námestove alebo postupne rozšíriť vlastnú hospodársku základňu a zvýšiť zamestnanosť priamo v Kline.

V prvom prípade sa obec Klin v procese generačnej výmeny stane obytným satelitom Námestova so silne sociálne diferencovaným obyvateľstvom, čo výhľadovo povedie k úplnej funkčnej aj administratívnej integrácii s mestom. V druhom prípade si dlhšie zachová svoju historickú integritu a aj pri značnej funkčnej integrácii v rámci urbanizačného priestoru mesta zostane administratívne samostatnou obcou.

Vízia rozvoja obce Klin :

Rozvojovú víziu obce Klin je možné modelovať ako časove diferencovaný proces od súčasného udržiavania chodu a života obce, cez obnovu jej hospodárskej základe až po vytvorenie ponuky pre vonkajšie rozvojové aktivity. Tento proces v teraz

predvídateľných podmienkach môže trvať 40-50 rokov. V tomto horizonte je možné víziu rozvoja obce obrazne vylíčiť ako:

„PROSPERUJÚCA OBEC, NA SLNEČNEJ STRÁNI, S ĎALEKÝM VÝHLADOM“

Túto víziu je možné interpretovať nasledovne: Klin ako

- ***samostatná obec s dostatočným zdrojom vlastných príjmov, s progresívnou hospodárskou základňou a sociálne vyváženou štruktúrou obyvateľstva strednej príjmovej kategórie;***
- ***sídlo s rodinným bývaním vidieckeho charakteru v dobrom životnom prostredí a v kvalitnej kultúrnej krajine;***
- ***priestor umožňujúci trvalo udržateľný život a prosperitu obyvateľov, aj pohodu, oddych a relax návštevníkov.***

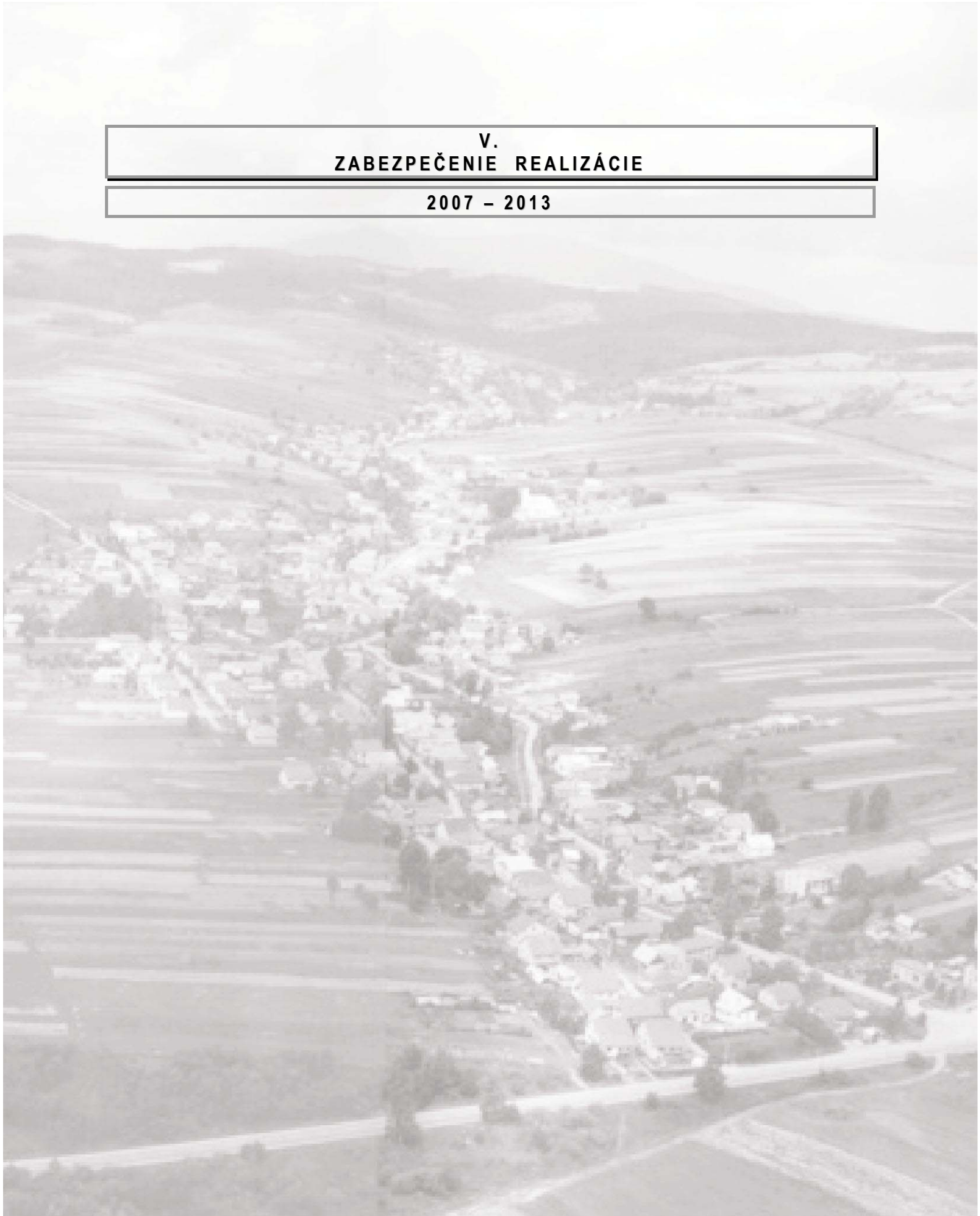
**IV.
FINANČNÝ PLÁN OBCE**

2007 – 2013

**V.
ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE**

2007 – 2013

**VI.
ZÁVERY**

2007 – 2013